

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-master Interieurarchitectuur van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

Gegevens

datum	Naam instelling	: Hogeschool voor de Kunsten Utrecht
30 juni 2015	Naam opleiding	: hbo-master
onderwerp		Interieurarchitectuur (120 ECTS)
Besluit	Datum aanvraag	: 19 mei 2015
accreditatie hbo-ma	Graad opleiding	: Master of Design
Interieurarchitectuur van de	Variant opleiding	: voltijd
Hogeschool voor de	Locatie opleiding	: Utrecht
Kunsten Utrecht	Datum goedkeuren panel	: 16 juni 2014
(004096)	Datum locatiebezoeken	: 6 juni en 12 december 2014
uw kenmerk	Datum visitatierapport	: 30 april 2015
150105		
ons kenmerk	Beoordelingskader	
NVAO/20151847ND	Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).	
bijlagen		
3		

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

De in 2010 gestarte, tweejarige voltijdse hbo-masteropleiding Interieurarchitectuur (verder: MIA) van de Hogeschool voor de Kunsten (verder HKU) leidt studenten op tot 'ontwerpers van interieurs die aan esthetische, functionele en technische eisen voldoen'. De opleiding sluit aan op de bacheloropleiding Spatial Design van de HKU, maar ook studenten met andere vooropleidingen, zoals bouwkunde, kunnen instromen. Afgestudeerden kunnen zich, nadat zij een zogenaamde 'beroepservaringsperiode' hebben doorlopen, inschrijven in het Architectenregister als Interieurarchitect.

Beoogde eindkwalificaties

De MIA is een in het kunstonderwijs gepositioneerde professionele masteropleiding, die ontwerpprofessionals opleidt voor het vakgebied interieurarchitectuur. De MIA doet dit vanuit een uitgesproken eigen visie en ambitie en streeft ernaar ontwerpers af te leveren met gevoel voor maatschappelijke relevantie die kunnen bijdragen aan een doordachte en

Pagina 2 van 7 aansprekende leefomgeving, met goed ontwikkelde onderzoekscapaciteiten en het vermogen om regie te kunnen voeren in complexe projecten. De MIA focust op de publieke ruimte en op maatschappelijke relevante vraagstukken. Hierbinnen profileert de opleiding zich met 'human centered' ontwerpen, gekoppeld aan actuele thema's, zorg, herbesteding en retail. Kortom, de visie en ambitie die aan de beoogde eindkwalificaties ten grondslag liggen weerspiegelen zonder meer het masterniveau.

Aan het HKU MIA competentieprofiel ligt een landelijk competentieprofiel ten grondslag, ontwikkeld in 'Het Platform Interieurarchitectuur'. De MIA heeft eigen formuleringen opgesteld die in haar optiek de handelingswijze van de huidige interieurarchitecten kenmerken. Dit leidde tot vier hoofdcompetenties 'Onderzoeken en onderbouwen', 'Ontwerpen en uitvoeren', 'Communiceren en presenteren' en 'Innoveren en ondernemen', elk uitgewerkt in deelcompetenties. Het is voor het panel helder dat de beoogde eindkwalificaties van de MIA passen binnen het raamwerk dat bestaat voor het masterniveau, al vindt het panel wel dat het aspect innovatie explicieter gemaakt kan worden en dat de internationale component nog minimaal is. Gezien de ontwikkelfase van de opleiding vindt het panel het plausibel dat dit laatste nog niet het geval is, maar het panel vraagt wel om dit nu te gaan expliciteren in de eindkwalificaties. 'Onderzoek' heeft als belangrijk onderdeel van de MIA-visie een solide plaats in de eindkwalificaties: zowel in de hoofdcompetenties 'Onderzoeken en onderbouwen' als geïntegreerd in de competentie 'Ontwerpen en uitvoeren'.

Concluderend stelt het panel dat de MIA-eindkwalificaties qua reikwijdte en complexiteit het masterniveau weerspiegelen. Er is een stevige eigen, onderscheidende visie die bovendien door het werkveld erkend en gewaardeerd wordt. Het panel is van oordeel dat de opleiding daarom voor deze standaard een 'goed' verdient. Wel zou internationale oriëntatie nog concreter in de eindkwalificaties moeten worden verankerd.

Programma

Het panel beschouwt het programma als een herkenbare uitwerking van de eindkwalificaties. Het panel is zeer te spreken over hoe de opleiding door middel van voortdurende, intensieve interactie tussen opleiding en werkveld de ontwikkeling van beroepsvaardigheden borgt (en realiseert). Die beroepsgerichtheid is sterk en is niet alleen gericht op het 'beroepsklaar' maken van de student, maar ook op het bijdragen aan de groei van de nog jonge beroepsgroep zelf. Het panel waardeert dat zeer.

Over de samenhang van het programma is het panel positief. Er is een duidelijke opbouw in complexiteit in het programma waarbinnen de student zich op eigen wijze ontwikkelt richting het masterniveau.

Er is coherentie tussen de verschillende onderdelen van het programma, die herkend wordt door studenten, dat vindt het panel sterk. De samenhang ter bevordering van onderzoekend ontwerpen en gerichtere internationalisering zijn volgens het panel ontwikkelpunten, zeker omdat het een masteropleiding betreft.

Naar het oordeel van het panel is de vormgeving van het programma gebaseerd op een effectieve didactische aanpak die goed past bij de beroepsopleiding op masterniveau die de MIA is. Het beroepsaspect ziet het panel duidelijk terug in de aspecten 'onderwijs analoog aan de ontwerp-praktijk' en 'learning by doing and reflection' en in de vormgeving van de opleiding via het werkplekleren. Het uitgangspunt 'reflexief leren' en de toenemende zelfwerkzaamheid en zelfsturing zijn duidelijke 'master'-aspecten. De diverse werkvormen die de MIA inzet, sluiten volgens het panel goed aan bij die didactische uitgangspunten.

Pagina 3 van 7 De MIA heeft een recent aangescherpte zorgvuldige selectieprocedure voor nieuwe studenten waarbij kennis en motivatie beide meewegen. Voor studenten met vooraf vastgestelde deficiënties is er een premaster/schakelprogramma. MIA zorgt er voor dat belemmeringen in de studievoortgang zo veel mogelijk worden weggenomen. Ondanks dat wordt de MIA door studenten en alumni als pittig gekarakteriseerd, maar ook als 'aantrekkelijk en haalbaar'.

Studenten, alumni en vertegenwoordigers van het werkveld zijn tevreden over het programma. Concluderend stelt het panel dat het programma de studenten de mogelijkheid biedt de beoogde eindkwalificaties te bereiken. Het panel beoordeelt standaard 2, 4, 5 en 6 met het oordeel 'goed' en standaard 3 met het oordeel 'voldoende'. Aan standaard 7 is voldaan.

Personeel

Het panel stelde vast dat er met de hogeschool-kaders en de uitwerking daarvan in het nieuwe School of Design beleid in principe een stevige basis ligt voor het door te ontwikkelen MIA-personeelsbeleid. De aard van de opleiding vraagt wel om een specifieke vertaling hiervan. Het panel vindt dat de MIA met haar huidige eigen beleid een deskundig team heeft gevormd, maar vindt tegelijkertijd dat in dit beleid deskundigheidsbevordering en een realistische inzet van docenten in verhouding tot hun aanstelling nog meer nadruk mogen krijgen.

Het panel trof een vakdeskundig en begeesterd docententeam, ruim gekwalificeerd om de opleiding te realiseren. De link naar de beroepspraktijk is zeer sterk en dat past bij de MIA, die direct opleidt voor de beroepspraktijk van Interieurarchitecten. Het panel stelt dat de onderzoekscomponent in het team versterkt kan worden gezien de ambities van de MIA op dit gebied. Aangezien er in het vakgebied nog relatief weinig master- en phd-geschoolden zijn, rekent het panel dit de opleiding niet zwaar aan. De studenten zijn zeer te spreken over hun docenten.

De bij de MIA gerealiseerde medewerker-student ratio is meer dan voldoende om de uitvoering, actualisering en verdere ontwikkeling van het opleidingsprogramma mogelijk te maken.

Ondanks de kleine aanstellingen van docenten, zijn zowel docenten als studenten tevreden over de omvang van het personeelsbestand. Het panel beoordeelt de drie standaarden 8, 9 en 10 respectievelijk met 'voldoende', 'goed' en 'goed'.

Voorzieningen

Het panel constateerde op basis van een rondgang en gesprekken met betrokkenen dat de voorzieningen die de opleiding op locatie ter beschikking heeft om het programma te verzorgen uitgebreid zijn en goed functioneren. Het panel beoordeelt standaard 11 dan ook als 'Goed'.

Het panel heeft binnen het onderwerp studiebegeleiding en informatievoorzieningen positieve observaties gedaan, maar ook van studenten aandachtspunten gehoord. Het blijkt dat stroomlijning van de informatiekanaalen en digitalisering van portfolio's aandacht behoeven.

Voorts deed het panel zeer positieve waarnemingen betreffende de wijze waarop studenten zich begeleid en 'gekend' voelen binnen de opleiding. Het panel beoordeelt, de gehoorde positieve en verbeterpunten afwegend, standaard 12 als 'voldoende'.

Het panel constateerde dat de opleiding op verschillende manieren de kwaliteit van de MIA evalueert met studenten, docenten, alumni en werkveld. In de 'pioniersjaren' was de kwaliteitszorg vooral gericht op 'branding' en op het meten of men qua programmaontwikkeling op de juiste weg was. Daartoe werd regelmatig formeel maar met name ook informeel overleg gevoerd met relevante stakeholders. In de huidige fase is kwaliteitszorg gericht op 'bestendigen' en raakt de MIA ingebed in de meer formele borgingsmechanismen en kwaliteitsstructuur van de hogeschool. Formele instrumenten zoals de NSE en de generieke School of Design-brede opleidingscommissie worden aangevuld met 'kleinere en directere instrumenten' zoals de MIA eigen alumni-enquête en een wekelijks spreekuur, waarop de opleiding veel sneller kan reageren.

De uitkomsten van de verschillende evaluaties leiden er aantoonbaar toe dat de opleiding daar waar noodzakelijk, verbetermaatregelen treft om haar doelen te realiseren. Het panel kreeg hier goede voorbeelden van, naar aanleiding van formele evaluaties en als snelle interventies op informele informatie. Het panel ziet dat de MIA op pragmatische wijze zinvolle inhoudelijke thema's oppakt (werkplekieren en de integratie onderzoek en ontwerpen bijvoorbeeld) die direct aansluiten bij realisatie van de opleidingsdoelen. Van een aantal inhoudelijke thema's dat is opgepakt in lange duurzame verbetertrajecten, zijn al eerste verbeteringsstappen zichtbaar. De 'duurzaamheid' daarvan moet zich nog bewijzen, maar gezien de werkende systematiek spreekt het panel hierin zijn vertrouwen uit. De MIA zit 'dicht op' haar stakeholders, zo bleek uit gesprekken met studenten, alumni en werkveld, waardoor formele en informele kwaliteitszorg elkaar aanvullen. Deze stakeholders, maar ook docenten en de examencommissie gaven in de gesprekken aan zich betrokken te voelen bij de kwaliteit van MIA.

Het panel beoordeelt de standaarden 13, 14 en 15 alle drie als 'goed'.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Het panel is van oordeel, dat de MIA het masterniveau van de afgestudeerden realiseert via een bij de doelstellingen van MIA passend toets- & beoordelingssysteem, waarbinnen de MIA telkens via opdrachtgebonden en integrale toetsen meet of de student de vereiste kwalificaties (competenties) heeft verworven. Feedback speelt in dit proces een belangrijke rol. Een rol die de opleiding vaak al voldoende vervult, maar die, bijvoorbeeld bij herkansingen van de Endterm wat betreft de traceerbaarheid, nadere aandacht verdient, ook in het kader van transparantie en verantwoording van de beoordelingen. Het panel signaleert voorts dat er in het kader van borging goede activiteiten plaatsvinden, maar ook dat er ruimte is voor verdere ontwikkeling van het toetssysteem, bijvoorbeeld bij Work & World en in het afstudeersemester. Daarom kwalificeert het panel het systeem van toetsen en beoordelen als voldoende.

De beoogde eindkwalificaties worden op een aanvaardbare wijze gerealiseerd, concludeerde het panel na bestudering van 15 eindwerken. Het panel beveelt de MIA wel aan om de 'rijkdom' die niet direct in de Endterm-presentaties zichtbaar is, maar daar 'onder' ligt in de vorm van onderzoek en onderzoekstools veel beter zichtbaar te maken door deze met elkaar te verbinden. Het masterniveau wordt daarmee, ook voor derden, beter herkenbaar.

Het panel beoordeelt beide onderdelen van standaard 16 (het toetssysteem en gerealiseerde eindkwalificaties) als voldoende. Het eindoordeel over standaard 16 is dan ook 'voldoende'.

Pagina 5 van 7 *Algemene conclusie:*

Het panel concludeert dat de MIA betekenisvolle doelstellingen heeft en een mooie eigen profilering. De nog zeer jonge opleiding kent een actueel, samenhangend en uitdagend programma dat wordt uitgevoerd door gedreven beroepsdeskundige docenten. Het werkveld waardeert de van de MIA afkomstige professional. Op basis hiervan spreekt het panel het vertrouwen uit dat de bovengenoemde, nog aandacht behoevende aspecten (o.a. internationalisering en de verdere integratie van onderzoek en ontwerp, alsmede de borging van resultaten) doorontwikkeld zullen worden. Het panel is positief over de kwaliteit van de MIA en adviseert de NVAO derhalve de opleiding te accrediteren voor een periode van zes jaar.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel.

Besluit

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht te Utrecht in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 1 juni 2015 naar voren te brengen. Van deze gelegenheid is geen gebruik gemaakt.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-master Interieurarchitectuur (120 ECTS; variant: voltijd; locatie: Utrecht) van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht te Utrecht. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 30 juni 2015 en is van kracht tot en met 29 juni 2021.

Den Haag, 30 juni 2015

De NVAO
Voor deze:

Lucien Bollaert
Bestuurder

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Goed
Programma	2. De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.	Goed
	3. De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Voldoende
	4. De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Goed
	5. Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.	Goed
	6. Het programma is studeerbaar.	Goed
	7. De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.	Voldoende
	Personeel	8. De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid.
9. Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.		Goed
10. De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.		Goed
Voorzieningen	11. De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.	Goed
	12. De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.	Voldoende
Kwaliteitszorg	13. De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.	Goed
	14. De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen.	Goed
	15. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.	Goed
Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	16. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

- Drs. W.G. van Raaijen is senior adviseur en partner bij de Hobéon Groep, treedt veelvuldig op als lead-auditor in panels voor accreditaties in het hoger onderwijs en is regelmatig panellid voor audits in het voortgezet onderwijs, bij Openbare Bibliotheken, Kunsteducatie en in de Monumentenzorg;
- L.A.A.M. Scholiers volgde een pedagogische opleiding en is opgeleid tot interieurarchitect aan de Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Dep Architectuur Sint Lucas Gent. Ze was o.a. docent en opleidingshoofd van de bacheloropleiding Interieurarchitectuur, inmiddels is ze programmadirecteur Interieurarchitectuur voor dezelfde hogeschool, die inmiddels onder de KU Leuven valt;
- Ir. A.J. Dirks rondde haar Bachelor of Design 'with honours' af aan de HKU en vervolgens haar Master Architectuur aan de TU Delft. Ze voerde diverse interieur gerelateerde ontwerpprojecten uit, is sinds 2010 eigenaar van een eigen architectenbureau en is bestuurslid van de Bond voor Nederlandse Interieurarchitecten (BNI) en neemt deel in de commissie Interieur voor de beroepservaring bij het Bureau Architectenregister (BA);
- Dr. Ir. R. van der Lugt studeerde Maritieme Technology aan de TU Delft, behaalde een master certificate in 'Creativity and innovation' en promoveerde binnen Industrieel Ontwerpen aan de TU Delft op het gebied van ontwerptools en momenteel is hij lector Co-design aan de Hogeschool Utrecht;
- I. Friederichs is in juli 2013 afgestudeerd aan de hbo-bacheloropleiding Interieur Architectuur van Artez te Zwolle.

Het panel werd ondersteund door H. Bleijs, secretaris (gecertificeerd).